

Bouwstenen voor een Gezond Haaltert

Inleiding

'Ik droom dat mijn kleinkinderen mogen opgroeien in een samenleving die streeft naar een betere levenskwaliteit. In een stad die zorg draagt voor zijn inwoners. In een dorp waar het aangenaam wonen is. In een buurt waar mensen tijd hebben voor elkaar.' Mieke grootouder.

Waar moet een gemeente op inzetten om de droom van Mieke waar te maken? Welke gezondheidsthema's moeten voorrang krijgen? Het antwoord op die vragen vind je in deze bundel.

Wat voorafging

Vorig jaar verspreidde CM Gezondheidsfonds in alle Vlaamse en Brusselse gemeenten de vragenlijst '**Bouwstenen voor jouw Gezonde Buurt**'. Het doel? De temperatuur meten op het vlak van **gezondheid en levenskwaliteit**. Inwoners werd onder andere gevraagd of hun gemeente genoeg klimaatvriendelijke initiatieven neemt en of er voldoende huisartsen zijn.

Dit voorjaar verzamelden we de antwoorden in een rapport per gemeente en voegden daar relevant cijfermateriaal aan toe om alles in **perspectief** te zetten. Met dit rapport trokken onze netwerkcoördinatoren naar lokale organisaties, verenigingen, adviesraden, vrijwilligers en burgers. Hoe kijken zij naar de resultaten? Zijn ze herkenbaar? Wat zien zij als prioriteit? Wat kan er veranderen? En wie kan daar een rol in spelen?

Op basis van alle gesprekken groeide per gemeente een lijst met prioritaire gezondheidsthema's. In deze bundel vind je de lijst voor jouw gemeente.

Tijd voor het echte werk

Nu alles op papier staat, is het tijd om van de droom van Mieke **werkelijkheid** te maken. Daarom zoeken wij lokale besturen, burgers, verenigingen en organisaties die samen met ons hun schouders onder deze lijst willen zetten. Die mee willen **bouwen aan meer levenskwaliteit** voor iedereen. Laten we de komende zes jaar de krachten bundelen en werken aan gezonde inwoners in gezonde buurten.

Doe jij mee?

Bouwsteen Gezonde Leefomgeving

In 2050 moet elke inwoner in België op een plek wonen die zijn gezondheid en levenskwaliteit positief stimuleert, een plek die maximaal beschermt tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dit moet gebeuren met een bijzondere aandacht voor de mensen in de meest kwetsbare situatie.

Aanwezigheid van groen, inzetten op duurzame mobiliteit, afwezigheid van industrie heeft een rechtstreekse en positieve impact op de gezondheid.

Doelstelling

Het bevorderen van een leefomgeving waarin bewoners zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving en thuis kunnen blijven wonen.

Aanbeveling

Gezonde Buurt wil het 'kleine helpen' stimuleren en ondersteunen zodoende de informele buurtgerichte zorg te versterken. Dit doen we liefst samen met andere nabije partners. We denken hierbij aan de rol die een lokaal dienstencentrum hierin kan vervullen. Zij kan hierbij de draaischijf zijn van een goed geolied partnerschap.

Via de eerstelijnszone wil Gezonde Buurt werken aan de versterking en broodnodige link tussen informele en formele zorg. Tevens wil Gezonde Buurt pleiten voor een nog betere samenwerking tussen professionele zorgverleners als krachtig verhaal voor nabije en warme zorg.

Gezonde Buurt wil de diverse overheden oproepen om aanpassingen van woningen financieel te ondersteunen. Alsook de openbare ruimte aan te passen aan een verouderende bevolking. We denken hierbij aan:

- Het aanpassen van woningen en de openbare ruimte om toegankelijkheid en veiligheid te verbeteren.
- Het versterken van de sociale cohesie binnen de gemeenschap.
- Het bundelen van lokale krachten en middelen om de best mogelijke hulp en zorg te bieden.
- Het ontwikkelen en ondersteunen van nieuwe, kleinschalige vormen van collectief wonen binnen de eigen buurt voor diegenen voor wie thuis wonen niet langer haalbaar is.

Bouwsteen

Gezondheidsongelijkheid verkleinen

Met een doortastend en breed gedragen preventiebeleid en met een toegankelijker gezondheidszorg moet het mogelijk zijn om de gezondheidsongelijkheid te verminderen. Dit is een investering in de toekomst en in onze samenleving.

Doelstelling

Vergroen en onthard de openbare ruimte daar waar kan. Zo bestrijd je niet enkel de hitte maar zorg je tevens voor ruimtes die sociale interactie en gemeenschapsvorming bevorderen.

Aanbeveling

Gezonde Buurt wil, samen met andere partners, burgers samenbrengen om op een participatieve manier de openbare ruimte opnieuw in te richten.

Gezonde Buurt wil bij de herinrichting vooral inzetten op gemeenschapsvorming en het verhogen van sociale interactie.

Gezonde Buurt bekijkt tevens hoe die nieuwe ruimte voldoende veilige speel- en beweegkansen kan bieden voor jong en oud.

Gezonde Buurt wil lokale besturen meer stimuleren om burgerbudget ter beschikking te stellen van burgerinitiatieven die het sociale weefsel willen versterken. Zo wordt het burgerinitiatief ook verder aangewakkerd.

Gezonde Buurt wil dat bij elke (her)inrichting van de publieke ruimte voldoende aandacht gaat naar speelkansen voor kinderen, beweegmogelijkheden voor volwassenen en ouderen, veiligheid en ontmoetingsgelegenheden voor iedereen. Zet hiervoor in op burgerinspraak en zorg dat de samenstelling van de participatieve trajecten een weerspiegeling zijn van de buurten en de wijken. Heb vertrouwen in het initiatief van burgers en probeer niet alles in reglementen te vatten.

Bouwsteen Zorg

Gezondheid realiseren zal ook nog sterker op lokaal niveau gebeuren. Gezondheids promotie is niet alleen een opdracht van zorgverleners van de eerste lijn, maar ook van werkgevers, scholen, mutualiteiten, verenigingen, ... Allen kunnen zij bijdragen tot een gezonde levensstijl. Buurten moeten zo worden ingericht dat ze sociale verbinding en zorg voor elkaar stimuleren. Als iemand zorg nodig heeft, dan werken alle zorgverleners samen op basis van een gedeeld elektronisch dossier. Mensen dragen zorg voor elkaar in de buurt waar ze wonen.

Doelstelling

Kinderopvang speelt een belangrijke rol in het lokale beleid. Het zorgt voor duurzame oplossingen binnen de lokale samenleving. Als lokaal bestuur kan je zelf kinderopvang organiseren en zo inspelen op noden en gericht oplossingen zoeken. Maar ook door samen te werken met partners en ze te ondersteunen heb je veel invloed.

Aanbeveling

Gezonde Buurt wil dat het lokaal bestuur investeert in een Huis van het Kind en een Loket Lokale Kinderopvang. Loketten kinderopvang kunnen een instrument worden in het lokaal sociaal beleid en in het garanderen van een maximale toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening.

Omdat een Loket Lokale Kinderopvang zicht heeft op vraag en aanbod, kunnen zeer interessante gegevens verzameld worden. Gegevens die cruciaal zijn voor het vormgeven aan het beleid.

Voor sommige kinderen zijn basisbehoeften zoals voldoende gezonde voeding, een gezonde leefomgeving en een veilige thuis niet vanzelfsprekend.

Kinderopvang garandeert de toegang tot die basisrechten voor élk kind.

Het is een krachtig instrument om kinderarmoede te voorkomen en gezinnen uit armoede te helpen. Je doet dit door bijvoorbeeld de ouderbijdrage betaalbaar te houden, extra kosten te beperken, een sociaal tarief in het buitenschools aanbod te voorzien.

Door extra ondersteuning voor de ouders zoals een pamberbank, ruilwinkel of voordeelpas, maak je een verschil

Activerende conclusie

Inwoner, vrijwilliger, organisatie of lokaal bestuur: we delen dezelfde droom. Gezondheid, wensen we elkaar als we het glas heffen, of bij tegenslag hoor je de opbeurende woorden 'als we maar gezond zijn'. Gezonde inwoners in een gezonde buurt, daar willen we samen onze schouders onder zetten. Het hoeft geen verre droom te zijn: als we de krachten bundelen, komt die gezonde buurt dichterbij.

Vrijwilliger

Goesting om je energie in te zetten voor een gezonde buurt? Dan vind je in deze aanbevelingen handvatten om aan de slag te gaan. Je ontdekt waar jouw buurtbewoners van wakker liggen en waar ze graag een oplossing voor willen. Want een gezonde buurt, daar zorgen we zelf voor. En jouw bijdrage is daarbij cruciaal. Gelukkig hoef je dat niet alleen te doen en vind je zeker partners die met jou de gezondheidsnoden willen aanpakken.

Lokaal bestuur

Uiteraard staat gezondheid hoog op het prioriteitenlijstje van jouw lokaal bestuur. Het bestuur neemt al initiatief om voor de inwoners de gezondheid te bevorderen en steunt lokale activiteiten. Welke prioriteiten geven de inwoners zelf voor een gezonde buurt en hoe willen ze dit realiseren? Dat lees je in deze aanbevelingen. En je ontdekt met welke partners je hiervoor kan samenwerken. Want werken aan gezondheid, dat is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Organisatie of vzw

Jouw organisatie of vereniging zet zich vandaag al in voor een gezondere samenleving. Maar weet je wat er echt leeft bij de inwoners van jouw buurt? Ontdek in dit overzicht wat zij belangrijk vinden voor een gezonde leefomgeving en welke gezondheidsnoden ze hebben. Je leest hier ook hoe je concreet aan de slag kan. We zijn ervan overtuigd dat jouw organisatie of vereniging de talenten en de daadkracht heeft om mee te bouwen aan een gezonde buurt.

Zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Gezonde Buurtbouwer Marc Van Eenooghe gaat graag met jou op zoek hoe jij jouw talenten en goesting kan inzetten. Want elk engagement telt!

Marc Van Eenooghe
marc.vaneenooghe@cm.be
www.gezondebuurt.be